

Javaslat

a MUT szervezeti rendszerének hatékonyságnövelésére

Helyzetkép

A MUT jelenlegi állapotában igen szerény mértékben rendelkezik az egyesületi szakmai munkájában alkalmazható kapacitásokkal. Az elmúlt tíz év drasztikus taglétszám-csökkenése következtében az éves közgyűléseken megjelenő MUT-tagok száma – a tisztségviselőknél kívül – 10-15 fő, a hagyományosan nagy érdeklődést kiváltó tisztújításon legutóbb – 2015-ben összesen mintegy 35-en vettek részt.

A kötelességszerűen és legalább formálisan aktív kapacitásból az elnökség taglétszáma (az elnökkel és alelnökökkel együtt) 9, az ESZB tagjainak száma 5 fő. Ez összesen 14 fő – azaz az aktívnak mondható tagság kb. kisebbik fele, akiknek a kapacitásai sok esetben jelenleg csak alacsony szinten kihasználtak.

A kiinduló feltételek közé sorolható az a tény is, hogy új embereket akkor lehet bevonni az egyesületi munkába, ha konkrét, jól körülírható feladat elvégzésére kérjük fel őket, hiszen az általános elköteleződés szintje napjainkban meglehetősen alacsony, viszont értelmes, esetenként magas szakmai presztízsű feladat elvégzésére, pozíció betöltésére inkább találhatók olyan kollégák, akik eddig nem vettek részt a közös munkában, de rokonszenveznek a MUT törekvéseivel. Ha tehát kevesebb ember, hatékonyabban, testreszabott egyéni felelősségvállalással látja el a működtetés, az operatív döntéshozás, és az ellenőrzés feladatait, remélhető, hogy a felszabaduló kapacitások a társaság szakmai életének, programjainak, projektjeinek szervezésében hasznosulhatnak.

Indokolt ezért, hogy a MUT új stratégiájával, cselekvési programjának kialakításával együtt újragondolásra kerüljön a társaság humán erőforrás-gazdálkodása, ezzel együtt a szervezeti rendszere is.

Az új szervezeti rendszer javaslata

Az elmúlt évtizedek történelmi folyamatainak az a tapasztalata, hogy az egyesület tagsága egyre kevésbé kész formális, határozatlan, vagy nagyon általános célú és idejű szerveződésekben részt venni (ezt mutatja a területi csoportok és a szakmai tagozatok múltja és jelene is). Jól körülhatárolt, megfogható és áttekinthető léptékű feladatokra azonban jobb eséllyel bevonhatók emberek, akár folyamatos (korlátozott energiát igénylő) és ingyenes szakmai-szervezési munkavégzésre is. Ez azt eredményezi, hogy a MUT-nak az eddigi merev tagozódási struktúra mellett nagyobb súlyt kell fektetnie a program-, vagy projektszerűen felépülő tevékenységekre, aktivitásokra, és a vezető szervezeteknek ezek kezdeményezését, koordinálását, támogatását indokolt biztosítaniuk.

Az új szervezeti rendszer – figyelembe véve a korábbi MUT-történelmet és más, jelenleg virágzó szervezetek működési tapasztalatait is – a következők szerint épülhetne fel.

Elnökség

Az Elnökség továbbra is a MUT ügyvezető – azaz operatív döntéshozó és ügyintéző – testülete, amely a javaslat szerint a Közgyűlés által megválasztott elnökből és négy alelnökből áll. Az egyes alelnökök feladatköre kötelezően a következő:

1. Társasági élet, belső kapcsolatok és projektkoordináció;
2. Külügyek, külső kapcsolatok;
3. Pénzügyek, gazdálkodás;

4. Kommunikáció (belső és külső)

Az elnök feladata a társaság képviselete, az alelnökök munkájának koordinálása, a Tudásközpont munkájának felügyelete (szükség szerint a kompetens alelnök közreműködésével), és gondoskodás az alelnökökhöz nem rendelt feladatok elvégzéséről.

Az elnökség szükség szerint, egy-kéthavonta ülésezik, ülései a tagság számára nyilvánosak. Automatikus állandó meghívás, tanácskozási jog nincs, az elnökség az ügyrendjét – ebben a meghívások, tanácskozási jogosítványok, adminisztráció, stb. rendjét – maga határozza meg.

Vezetőség

A Vezetőség a társaság szélesebb rétegeit, aktív tagjait az összehangolt közös munkába bevonó tanácsadó testület, amely szükség szerint, de legalább évente kétszer ülésezik. Tagjai az Elnökség tagjain és az ESZB elnökén kívül (akik állandó tagok) a területi csoportok, programok, projektek vezetői, és a tagozatok vezetői (ha vannak ilyenek), akik addig vesznek részt a Vezetőség munkájában, amíg a megbízatásuk, feladatuk tart.

A Vezetőség feladata az Elnökség tevékenységének segítése, a tagság egyes csoportjai véleményének megjelenítése, javaslatok, kezdeményezések, vélemények keretében.

A Vezetőség üléseit az elnök vezeti, ülései a tagság számára nyilvánosak, kötelező határozatokat nem hoz, szükség szerint ajánlásokat tesz az adott ügyek felelősei számára.

Közgyűlés

A Társaság legfőbb döntéshozó testülete, évente legalább egyszer ülésezik, hatásköre, ügyrendje nagyjából a mostani.

Program- és projektmenedzsment

Program, vagy projekt beindítására – a MUT stratégiáján belül, annak egyes célkitűzéseinek megvalósítására – minden MUT-tag tehet javaslatot, rövid (max. három oldalas) megvalósítási (lebonyolítási, szervezeti, HR és pénzügyi) program formájában, amit az elnökség bírál el, és engedélyez, vagy, ha a feltételeket nem látja biztosíthatónak, elutasít. Az elnökség döntése ellen a Vezetőség pozitív véleményének birtokában a Közgyűléshez lehet fellebbezni.

A Projekt- és programmenedzser az elfogadott megvalósítási program keretében önállóan végzi a munkáját, szükség szerint a Társaság (és a Tudásközpont) infrastruktúrájának, háttér-kapacitásainak ellentételezés fejében történő igénybe vételével. A program- és projektvezetők résztvevői a Vezetőségnek, kötelezően megjelennek a Közgyűlésen, és ott röviden beszámolnak munkájukról, eredményeikről.

A programok, projektek nevében a MUT elnöke vállal szerződéses kötelezettségeket, szakmai koordinációjuk az illetékes alelnök(ök)höz tartozik, akik maguk is vezethetnek programokat és projekteket, mint ahogyan a MUT elnöke is. A kötelezettségek teljesítésébe a MUT megegyezéses alapon bevonhatja a Tudásközpontot is. A programokban, projekteken érdemi munkát végzők munkájukért a projekt költségvetéséből díjazásban részesülhetnek, a MUT elnökével kötött megbízási, vagy céges szerződés formájában, vagy más módon. Az egyes programok, projektek elkülönített bankszámlát (alszámlát) vezethetnek, a pénzügyi gazdálkodásaik jobb átláthatósága érdekében.

Titkárság

A titkársági feladatok elvégzéséről – az Elnökség, a Vezetőség és a Közgyűlés működésének kérdéseiben – az Elnökség gondoskodik, célszerűen – de nem kötelezően – a Tudásközpont kapacitásainak megegyezés szerinti igénybe vételével.

Ellenőrző és Számvizsgáló Bizottság

Az ESZB a Közgyűlés által választott három tagból áll. Feladata a MUT teljes körű ellenőrzése és értékelése, ide értve a szakmai aktivitásainak és pénzügyi folyamatainak ellenőrzését és értékelését. A szakmai aktivitásokat az alapszabályban és a stratégiában foglaltakhoz viszonyítva, a pénzügyi folyamatokat pedig a célszerűségi, számszaki és könyvviteli szabályok szemszögéből értékeli. Vezetője állandó tagja a Vezetőségnek, az ESZB munkájának eredményéről a Közgyűlésnek számol be, beszámolóját – az esetleges hibák, véleménykülönbségek feltárása érdekében – előzetesen bemutatva az Elnökségnek.

Tudásközpont

A Tudásközpont továbbra is a MUT innovációs, azaz szakmafejlesztési tevékenységének központja (de nem kizárólagos gazdája, ilyen tevékenységek a Tudásközponton kívüli programokban és projektekben is megvalósulhatnak). Működése általában a jelenlegi keretek között zajlik. Tevékenységéből a MUT számára nyújtott infrastruktúra és kommunikációs szolgáltatásokért, valamint megegyezés szerint az Elnökségi, vezetőségi és közgyűlési titkársági feladatok ellátásáért ellentételezést kap, a rábízott társasági tőke (a helyiségek) használatáért ellentételezést fizet a MUT-nak. A programokban és projektek számára nyújtott szolgáltatásai szintén ellenszolgáltatás fejében történnek. A projektmenedzsment és a Tudásközpont közötti vitás esetekben az Elnökség, illetve az Elnök dönt, az illetékes alelnök(ök) előterjesztésére alapozva.

Tagság

A MUT programjaiban és projektjeiben bárki részt vehet, de választott tisztségviselő (elnök, alelnök, ESZB-elnök és tag), valamint projekt- vagy programvezető csak valamilyen szintű MUT-tag lehet.

A MUT teljes jogú tagsága a Közgyűlés által meghatározott időponttól kezdve – a hasonló nyugat-európai szervezetekhez hasonlóan – a magas szintű szakmagyakorlás követelményrendszerének teljesítéséhez kötődik, de létezik ezt megelőző (kezdő?), vagy a különös teljesítményeket elismerő különleges tagság is, akiknek még, vagy már nem kell bizonyítaniuk. A MUT-tagság – hasonlóan az RTPI rendszeréhez – nem jogszabályokban előírt, de létező feltétele a fontosabb megbízásoknak, ami az önkormányzati szervezetekkel létező kapcsolatrendszeren keresztül biztosítható.

A tagság részvétele a szakmai MUT szakmai közéletében a hosszabb, vagy rövidebb időszakokra, területi, vagy szakmai érdeklődési alapon, illetve egyes feladatok elvégzésére irányulóan is történhet. A tevékenységre irányuló szervezeti egységeknek önálló jogi személyiségük nincs, vezetőjük harmadik féllel az elnök felhatalmazásával képviselheti a MUT-ot, gazdálkodása az Elnökséggel kötött megállapodás szerint történik. Saját banki alszámla nyitását kérhetik az Elnökségtől.

Ha az ilyen szervezeti egységek két naptári éven keresztül nem mutatnak aktivitást, az Elnökség az egységet megszünteti, és erről a korábbi vezetőt értesíti.

Területi csoportok

A területi csoportok feladata kettős:

1. egyrészt az urbanisztika térségi szakmai életének, információ-közvetítésének szervezése, jó példák megtalálása és megvitatása, a térségi szakmai teljesítmények értékelése, a helyi sajátosságok felismerése és felszínre hozása, bemutatása, ezzel a kollégák továbbképzése;
2. másrészt a megtalált jó példák, máshol is érvényesíthető tapasztalatok, sajátosságok továbbítása a MUT központja, és más szervezeti egységei felé, illetve ilyen tapasztalatcserék kezdeményezése, a közös szakmai tudás bővítésére.

Területi csoportot legalább öt MUT-tag alapíthat, működési rendjüket maguk határozzák meg, és azt tudomásul vételre bejelentik az Elnökségnek. Az elvégzett tevékenységről,

annak szakmai eredményeiről alkalmanként – legalább a MUT kommunikációs csatornáin – tájékoztatja a szakmai, vagy a politikai, illetve civil közvéleményt, és évente legalább egyszer beszámol a Közgyűlésnek.

A területi csoportok működésükhöz – az Elnökséggel kötött megállapodás alapján – tagjaik díjbefizetésének legfeljebb felét kitevő támogatást kapnak a MUT-tól.

Szakmai részterületekre irányuló szerveződések

A szakmai részterületekre irányuló szerveződések lehetnek a hagyományos értelemben vett tagozatok – amelyeket legalább öt MUT-tag alapíthat, működési rendjüket maguk határozzák meg, és azt tudomásul vételre bejelentik az Elnökségnek –, vagy egy-két szakmai kérdés, részterület vizsgálatára, elemzésére, megvitatására, illetve projektek megvalósítására szóló időszakos csoportok, bármilyen, a tevékenység lényegére utaló elnevezéssel.

A szakmai részterületekre irányuló szerveződések az elvégzett tevékenységükről, annak szakmai eredményeiről alkalmanként – legalább a MUT kommunikációs csatornáin – tájékoztatják a szakmai, vagy a politikai, illetve civil közvéleményt, és évente legalább egyszer beszámolnak a Közgyűlésnek.

A szakmai részterületekre irányuló szerveződések működésükhöz – az Elnökséggel kötött megállapodás alapján – indokolt költségeik (ide nem értve a tagok saját munkáját) fedezésére szolgáló kitevő támogatást kapnak a MUT-tól.

Szakmai részterületi szerveződésre irányuló kezdeményezést tehet az Elnökség is, pl. szakmai újdonságok hatáselemzését, újszerű tervezési megoldások tartalmi és harmonizációs feltételrendszerét, stb. vagy bármilyen más feladatok elvégzését célzó munkabizottságok, vagy másmilyen szerveződések létrehozásával, illetve annak kezdeményezésével.

Budapest, 2018. április 2.

Ongjerth Richárd